

Dosarul nr. 3ra-1152/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. L. Holevițaia)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, Gr. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

22 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Primarul General al municipiului Chișinău,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Semnal” împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Direcției generale locativ-comunale și amenajare, terți Mircea Croitoru, Asociația Coproprietarilor în Condominiu 55/610 și Agenția Proprietății Publice cu privire la declararea nulității actelor administrative,

împotriva deciziei din 6 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 9 august 2016 Societatea pe Acțiuni „Semnal” a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Direcției generale locativ-comunale și amenajare, intervenient accesoriu Mircea Croitoru, cu privire la declararea nulității actelor administrative.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că este gestionarul bunului imobil din municipiul Chișinău, str. Hristo-Botev 25, fapt confirmat prin Adeverința de privatizare nr. 572/03 din 10 ianuarie 1998.

A menționat că la data de 8 iunie 2016 Primăria municipiului Chișinău a emis dispoziția nr. 614-d „cu privire la liberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul 191 din str. Hristo-Botev, 25, municipiul Chișinău, dlui Mircea Croitoru”. Ulterior, Direcția Generală Locativ Comunală, a eliberat ordin de repartiție lui Mircea Croitoru pentru odaia nr. 191 din bunul imobil situat pe str. Hristo-Botev, 25, mun. Chișinău.

În opinia reclamantului dispoziția nr. 614-d din 8 iunie 2016 și ordinul de repartiție, sunt acte ilegale și încalcă dreptul locatarilor legali ai căminului din str. Hristo-Botev, 25, mun. Chișinău, și a societății, precum și sunt contrare altor prevederi Constituționale și legale aplicabile.

Reclamantul a notat că prin cerere prealabilă a solicitat pârâtului revocarea dispoziției, pornind de la caracterul nul pe care-l comportă, dată fiind adoptarea unui act administrativ de către o autoritate lipsită de competență, precum și cu încălcarea procedurii stabilite, circumstanțe care au atras lezarea drepturilor și intereselor.

A specificat că cererea prealabilă din 24 iunie 2016 nu a fost examinată, astfel încât reclamantul uzează de dreptul de a înainta prezenta acțiune, întru apărarea drepturilor și intereselor garantate de lege.

Societatea pe Acțiuni „Semnal” a precizat că deține dreptul de gestiune și administrare economică a bunului imobil din str. Hristo Botev, 25, mun. Chișinău. Așadar, doar societatea este în drept conform legii să elibereze acte cum ar fi ordin de repartiție, persoanelor fizice-salariații societății.

Reclamantul a explicat că a eliberat la toți salariații săi actele necesare privatizării cum ar fi: ordin de repartiție a spațiului locativ, fișa de locuință, tabel nominal pe încăperile din imobilul din str. Hristo-Botev, 25, mun. Chișinău, precum și a întocmit lista cu numerotația odăilor. Astfel, Primăria municipiului Chișinău și Direcția generală locativ comunală și amenajare nu dețin nici un drept legal să elibereze acte pe care doar societatea are dreptul să le elibereze salariaților acestora.

A mai afirmat că actele administrative în baza cărora autoritatea invocă că ar deține careva drepturi asupra bunului imobil din str. Hristo-Botev 25, mun. Chișinău, nu produc efecte juridice, deoarece sunt contestate în instanța de judecată precum și suspendate efectele acestora.

Reclamantul a susținut că, la data de 11 noiembrie 2002 a fost emisă hotărârea de Guvern nr. 1440 cu privire la transmiterea căminului amplasat pe str. Hristo-Botev 25, mun. Chișinău. La 4 decembrie 2003 Curtea Supremă de Justiție a emis hotărârea prin care s-a dispus anularea hotărârii de Guvern nr. 1440 din 11 noiembrie 2002, fiind astfel, anulată transmiterea gestiunii economice a căminului nr. 3 din str. Hristo Botev, 25, de la Societatea pe Acțiuni „Semnal”.

În continuare, a relatat că la data de 19 mai 2015, Consiliul municipal Chișinău a emis decizia nr. 3/25-3 prin care s-a dispus: se acceptă transmiterea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locative-comunală și amenajare a bunului imobil cu numărul cadastral 0100103.168.01, căminul nr. 3 din str. Hristo-Botev, 25, mun. Chișinău.

Reclamantul a comunicat că la 8 iulie 2015, aflând despre decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/25-3 din 18 mai 2015, s-a adresat către Consiliul municipal Chișinău cu cerere prealabilă. Ulterior, la data de 18 august 2015, Judecătoria sectorului Centru a emis încheierea nr. 3-1312/15 prin care a dispus: se suspendă decizia nr. 3/25-3 din 19 mai 2015 a Consiliului municipal Chișinău prin care s-a decis transmiterea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției Generale Locativ Comunală și Amenajare a imobilului din str. Hristo-Botev, 25. S-a aplicat sechestrul asupra bunului imobil din mun. Chișinău, str. Hristo-Botev, 25, cu numărul cadastral 0100103.168.01.

A reiterat că, actul de dispoziție, încheierea din 18 august 2015 emisă de Judecătoria Centru produce efecte juridice până în prezent. La data de 21 aprilie 2016, Consiliul municipal Chișinău a emis decizia nr. 1/42 cu privire la primirea în proprietatea Consiliului municipal Chișinău și în gestiune economică a Direcției Generale Locativ-Comunale și Amenajare bunul imobil din str. Hristo-Botev, 25, mun.

Chișinău. La data de 15 iunie 2016, Judecătoria sectorului Centru a emis încheierea nr. 3-896/2016, prin care s-a dispus: în scopul asigurării acțiunii depuse de Societatea pe Acțiuni „Semnal” către Consiliul municipal Chișinău privind contestarea actului administrativ, se suspendă executarea deciziei nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 emisă de Consiliul municipal Chișinău. S-a aplicat sechestru asupra bunului imobil din mun. Chișinău, str. Hristo-Botev, 25, cu numărul cadastral 0100103.168.01.

Reclamantul a menționat că, actul administrativ inițial – decizia nr. 3/25-3 din 19 mai 2015 era suspendată la momentul emiterii deciziei nr. 1/42 din 21 aprilie 2016, fapt ce demonstrează că Consiliul municipal Chișinău a emis un act ilegal, contrar legislației în vigoare, încălcând actele de dispoziție ale instanței de judecată.

Societatea pe Acțiuni „Semnal” a menționat că la data de 10 iunie 2016, a parvenit răspunsul nr. 13.05/014-1066 din 8 iunie 2016, prin care Cancelaria de Stat a informat că a efectuat controlul legalității deciziei notate și a constatat că decizia nr. 1/42 din 21 aprilie 2016, emisă de Consiliul municipal Chișinău, contravine legislației în vigoare, iar ca rezultat la 27 mai 2016 a fost emisă Notificarea nr. 1304/01-1009 de către Cancelaria de Stat privind abrogarea deciziei nr. 1/42 din 21 aprilie 2016.

A invocat și faptul că, în procedura executorului judecătoresc Evelina Marianciuc se află documentul executoriu nr. 3ca-458/2003 din 29 decembrie 2003 emis de Curtea de Apel Chișinău prin care s-a obligat Departamentul Privatizării de a numi comisie pentru privatizarea fondului locativ din str. Hristo Botev nr. 25, mun. Chișinău cu participarea reprezentanților societății, precum și de a obliga Departamentul Privatizării și Agenția Teritorială de Privatizare, în colaborare cu societatea pe acțiuni să efectueze privatizarea fondului locativ din căminul nr. 3 de pe str. Hristo Botev, 25, conform legislației în vigoare.

Reclamantul a reiterat că, emiterea actului administrativ vine în contradicție cu prevederile constituționale și normative care garantează principiile fundamentale de drept, cum este, principiul legalității și a statului de drept (art. 1 alin. (3) din Constituție), ocrotirea persoanei și a drepturilor acesteia ca atribuție primordială a statului (Titlul II, Cap. I din Constituție) etc.

În drept și-a întemeiat acțiunea în baza dispozițiilor art. 5, 331, 85 alin. (1), 166-167, 277-278 din Codul de procedură civilă, art. 1-3, 14-19 din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Reclamantul a solicitat declararea nulă a dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr. 614-d din 8 iunie 2016 „cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr. 191 din str. Hristo Botev, 25 dlui Mircea Croitoru” și a ordinului de repartitie a spațiului eliberat dlui Mircea Croitoru, pentru odaia nr. 19 1, din bunul imobil din str. Hristo Botev, 25, mun. Chișinău.

Prin încheierea din 20 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani au fost atrași în calitate de terți Asociația de Coproprietari în Condominiu 55/610 și Agenția Proprietății Publice.

Prin hotărârea din 20 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă acțiunea depusă de către Societatea pe Acțiuni „Semnal”. S-a constatat nulitatea dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr. 614-d din 8 iunie 2016 „cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr. 191 din str. Hristo Botev, 25, dlui Mircea Croitoru și a ordinului de repartitie seria Ci nr. 014957 din 16 iunie 2016.

La data de 11 decembrie 2020, prin intermediul poștei electronice, cu respectarea prevederilor art. 232 din Codul administrativ, Primarul General al municipiului Chișinău a depus apel nemotivat, iar la 9 februarie 2021 motivarea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 6 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de către Primarul General al municipiului Chișinău și s-a menținut hotărârea din 20 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Întru consolidarea soluției instanțele ierarhic inferioare au reținut că atât timp cât nu există o hotărâre de Guvern de transmitere a căminului din str. Hristo Botev, 25, actele de dispoziție emise de Primăria municipiului Chișinău asupra respectivului imobil, sunt nule. Or, dreptul de dispoziție asupra patrimoniului din Hristo Botev, 25, îl are doar proprietarul – Guvernul Republicii Moldova, deoarece în conformitate cu prevederile art. 315 alin. (1) din Codul civil (în redacția de până la 1 martie 2019), proprietarul are drept de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului.

Instanțele de judecată au conchis că dispunerea de către Primăria municipiului Chișinău asupra imobilului din str. Hristo Botev, 25, mun. Chișinău, în lipsa dreptului de dispoziție, constituie un viciu deosebit de grav, care atrage nulitatea actului administrativ individual contestat – dispoziția Primăriei municipiului Chișinău nr. 614-d din 8 iunie 2016 ”cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr.191 din str. Hristo Botev, 25, dlui Mircea Croitoru” și a actului subsecvent - ordinul de repartiție a apartamentului menționat, eliberat de către Direcția generală locativ-comunală și amenajare în baza dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr. 614-d din 8 iunie 2016.

La data de 28 iulie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Primarul General al municipiului Chișinău a depus recurs nemotivat, iar la 15 octombrie 2021 motivarea recursului împotriva deciziei din 6 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii.

În argumentarea cererii de recurs cu reiterarea motivelor de drept și de fapt anterior invocate, recurentul a indicat că nu este de acord cu decizia contestată, deoarece instanța de apel la adoptarea acesteia a aplicat eronat normele de drept material.

A mai menționat că instanța de judecată nu a luat în considerare probele/actele prezentate de către recurent în ceea ce privește adoptarea dispoziției contestate și anume la emiterea actului administrativ individual au stat ca bază următoarele acte: demersul nr. C-421/15 din 4 iunie 2015 al Preturii sectorului Botanica; cererea dlui Mircea Croitoru; tabelul nominal eliberat de Asociația de Coproprietari în Condominiu 55/396; extras din fișa locuinței eliberat dlui Mircea Croitoru; ordinul nr. 342 din 30 august 1987 eliberat în baza hotărârii comune a administrației din 20 iulie 1987 și comitetului sindical a Societății pe Acțiuni „Semnal”; buletin de identitate; certificatul de divorț; certificat eliberat de Direcția generală economie reforme și relații patrimoniale nr. 07-06/217 din 25 februarie 2015; certificat eliberat de Instituția Publică Agenția Servicii Publice nr. 0002/15/20696 din 19 iunie 2015; extrasul din baza de date al Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău, filiala ÎS „Cadastru” al Agenției Servicii Publice eliberat la data de 22 mai 2013; contractul de vânzare-cumpărare nr. 6815 din 21 mai 2013; planul geometric al încăperii izolate cu numărul cadastral

01001030168010191 eliberat de Agenția Servicii Publice; certificat- caracteristică privind privatizarea locuințelor nr. 01000/15/108324 din 10 iulie 2015; certificatul nr. 2/217 din 29 noiembrie 2010.

În drept, și-a întemeiat cererea de recurs în baza dispozițiilor art. 430, 432, 434, 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, art. 244, 245, 246, 248 din Codul administrativ.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În corespundere cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 6 iulie 2021, dispozitivul deciziei fiind notificat recurentului, prin intermediul poștei electronice, la data de 3 august 2021 (f.d.191, Vol. II).

Totodată, din actele dosarului se atestă că decizia motivată din 6 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului la data de 17 septembrie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție/livrare (f.d.196, Vol. II).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Primarul General al municipiului Chișinău, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 1 noiembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs a notificat intimaților copia recursului, acordându-le posibilitatea de a prezenta referință.

Până la examinarea admisibilității recursului, intimații nu și-au valorificat dreptul de a depune referință.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de către Primarul General al municipiului Chișinău, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă

de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Primarul General al municipiului Chișinău.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Primarul General al municipiului Chișinău, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Aliona Miron

Nicolae Craiu